

AİLE EĞİTİM

B Ü L T E N İ

● TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

● ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI

● EKİM - 2025

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN
AMACI VE ÖNEMİ

Okul Öncesi Eğitimin Amacı ve Önemi

Kıymetli ebeveynler,

Çocuğunuzu okul öncesi eğitime başlatarak onun yaşamındaki en anlamlı adımlardan birini attınız. Okul öncesi eğitim, eğitimin ilk kademesidir ve “gömleğin ilk düğmesi” olarak tanımlanır. Bu ilk düğmenin doğru iliklenmesi, ilerleyen yıllarda atılacak tüm adımların sağlam ve güvenli olmasını sağlar.

Millî Eğitim Bakanlığı, sizlerin en kıymetli varlıkları olan çocuklarınızı ülkemizin yarınlarnı şekillendirecek geleceğin mimarları olarak görmektedir. Bu yüzden okul öncesi eğitim, Bakanlığımız tarafından eğitimin ilk ve en değerli basamağı kabul edilir. En küçüklerimizin bu ilk adımlarında sevgi ve güvenle büyüyebilecekleri nitelikli bir eğitim ortamıyla buluşmaları, hem onların geleceği hem de ülkemizin geleceği için en anlamlı yatırımdır.

Okul Öncesi Dönemin Özellikleri

Çocukluk yıllarının ilk basamağı olan okul öncesi dönem (0-6 yaş), gelişimin en hızlı ilerlediği ve öğrenme kapasitesinin en yüksek olduğu yılları kapsar. Bu dönemde çocukların beyni olağanüstü bir hızla gelişir. Sinir hücreleri arasında saniyede yaklaşık bir milyon yeni bağlantı kurulur ve bu bağlantılar; öğrenme, dikkat, hafıza, dil, problem çözme gibi üst düzey bilişsel süreçlerin temelini oluşturur.

Okul öncesi dönem yalnızca bilişsel açıdan değil duygusal, sosyal, motor ve dil gelişimi bakımından da kritik öneme sahiptir. Çocuklar bu yıllarda benlik algılarını oluşturmaya, duygularını tanımaya ve düzenlemeye, akranlarıyla ilişkiler kurmaya ve sosyal kuralları öğrenmeye başlar. Kendi bakımını yapma, karar verme, sorumluluk alma gibi temel yaşam becerileri de ilk kez bu dönemde şekillenir. Yaşam boyu sürdürülecek alışkanlıkların büyük bölümü okul öncesi dönemde kazanılır.

Okul Öncesi Eğitimin Amacı ve Önemi

Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Okul öncesi dönemde sunulan eğitimin niteliği, çocukların gelecekteki tüm gelişim alanlarını şekillendiren temel bir etkidir. Bu dönemde çocuklara aile ortamında sağlanması güç olan planlı, sistemli ve gelişimsel olarak zenginleştirilmiş öğrenme fırsatları sunularak ilerleyen yıllardaki tüm gelişim basamakları için sağlam bir temel oluşturulur.

Çocuklar bu ortamda merak ettikleri konuları keşfeder, oyun yoluyla deneyim kazanır, akranlarıyla etkileşim içinde hareket etmeyi ve çatışmaları çözmeyi öğrenir. Bu süreçte yalnızca bilgi edinmekle kalmaz; duygularını denetleme, dikkatini sürdürebilme, sırasını bekleme, paylaşma, sorumluluk alma, kendini ifade etme gibi yaşam boyu kullanacakları temel becerileri de geliştirirler.

Araştırmalar erken yaşta nitelikli okul öncesi eğitim alan çocukların ilerleyen yıllarda akademik başarıları, sosyal uyum düzeyleri ve öz güvenlerinin anlamlı biçimde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Okul öncesi eğitim almayan çocuklar ise özellikle dil gelişimi, öz bakım, dikkat, sosyal beceriler gibi alanlarda ilkokula başlarken akranlarının gerisinde kalabilmektedir. Unutulmamalıdır ki bu dönemde kazanılamayan bazı temel becerilerin telafisi güç olabilir. Dil gelişiminde gecikme, dikkat eksikliği, sosyal ilişkilerde yetersizlik gibi sorunlar; ilkokul yıllarında çocukların hem akademik hem sosyal uyumunu zorlaştırabilir.

Biliyor musunuz

Erken çocukluk dönemine yapılan yatırımların tüm eğitim kademeleri içinde en yüksek getiriyi sağladığı uzunlamasına ekonomik analizlerle ortaya konmaktadır. Bu döneme yapılan her bir birimlik yatırımın ilerleyen yaşlardaki eğitim yatırımlarına kıyasla çok daha yüksek düzeyde bireysel ve toplumsal kazanç sağladığı saptanmıştır.

Okul Öncesi Eğitimin Amacı ve Önemi

Okul Öncesi Eğitimin Amacı

Okul öncesi eğitimin temel amacı, çocukların gelişimlerini çok yönlü olarak desteklemek ve onları ilkokula hazırlamaktır. Bu doğrultuda okul öncesi eğitimin amaçları;

1

Beden, zihin ve duygu gelişimlerini destekleyerek sağlıklı alışkanlıklar kazandırmak,

2

Çocukları akademik, sosyal ve duygusal açıdan ilkokula hazırlamak,

3

Elverişsiz çevre ve aile koşullarından gelen çocuklara ortak, güvenli ve destekleyici bir öğrenme ortamı sağlamak,

4

Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak,

5

Toplumsal yaşama uyum sağlamalarını ve iş birliği becerilerini geliştirmek,

olmak üzere beş ana başlık altında toplanabilir.

Bu amaçlar doğrultusunda okul öncesi eğitim; çocukların tüm gelişim alanlarını (bilişsel, sosyal-duygusal, dil, motor ve öz bakım) dengeli biçimde destekler, merak duygularını besler, öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmeleri ve öz güvenli bireyler olarak yetişmelerini sağlar.

Okul Öncesi Eğitimin Amacı ve Önemi

Çocuğunuzun Bir Günü Okulda Nasıl Geçer?

Okul öncesi eğitim kurumlarında güne başlama, oyun, beslenme, temizlik, etkinlik, dinlenme ve günü değerlendirme zamanlarını da içerecek şekilde aralıksızellişerdakikalık süre ile 6 etkinlik saati eğitim yapılır. Çocuğunuzun bir günü okulda aşağıdaki akışta geçer:

Güne Başlama Zamanı

Çocuklar sınıfta öğretmen ve arkadaşlarıyla sohbet ederek güne başlar.

Öğrenme Merkezlerinde/Açık Havada Oyun Zamanı

Sınıf içinde ya da açık havada akranlarıyla oyun oynayan çocuklar, iletişim ve sosyal becerilerini geliştirir.

Beslenme Zamanı

Oyunlardan sonra beslenme saati yapar.

Bütüncül Etkinlikler

Bir okul günü boyunca çocuklar; Türkçe, matematik, fen, sosyal, müzik, sanat, hareket ve sağlık, sosyal-duygusal öğrenme gibi farklı alanlara yönelik etkinlikler yapar.

Günü Değerlendirme

Gün sonunda sınıfça bir araya gelir, yapılan etkinlikler hakkında konuşur ve küçük bir değerlendirme yapılır.

Eve Dönüş

Çocuklar mutlu ve öğrenme dolu bir günün ardından ailelerinin yanına döner.

Okul Öncesi Eğitimin Amacı ve Önemi

Okul Öncesi Dönemde Okul-Aile İş Birliği: Gelişimi Birlikte Desteklemek

Okul öncesi eğitim, diğer eğitim kademelerinden farklı olarak aile ile çok daha yoğun ve sürekli etkileşim içinde yürütülen bir süreçtir. Bu dönemde çocuklar henüz bağımsızlaşma sürecinin başındadır ve gelişimlerinin sağlıklı ilerleyebilmesi için okulda sunulan öğrenme yaşantıları ile ev ortamındaki yaşantılarının birbirini tamamlaması büyük önem taşır. Bu nedenle okul öncesi eğitim, yalnızca okulda gerçekleşen bir süreç değil öğretmen, çocuk ve ailenin birlikte yürüttüğü ortak bir gelişim yolculuğudur. Ailenin sürece aktif katılımı; çocuğun kendini güvende hissetmesi, okula yönelik olumlu duygular geliştirmesi ve öğrenmeye istekli olmasını destekler.

Okul-Aile İş Birliği Nasıl Sağlanabilir?

Düzenli iletişim kurun: Çocuğunuzun öğretmeniyle sık sık görüşerek çocuğunuzun gelişimi ve sınıf yaşantısı hakkında bilgi alın, gözlemlerinizi paylaşın.

Okul etkinliklerine katılın: Aile katılımı günleri, sınıf içi etkinlikler, alan gezileri, kutlamalar ve toplantılara mümkün olduğunca katılım gösterin.

Ev ortamını destekleyici hâle getirin: Okulda öğrenilen becerileri evde pekiştirmek için benzer oyun, kitap veya etkinlikler sunun.

Eğitim toplantılarını önemseyin: Okulun düzenlediği seminer ve veli toplantılarına katılarak çocuk gelişimi ve eğitim yaklaşımları hakkında bilgi edinin.

Tutarlı yaklaşım benimseyin: Evdeki kurallar ve davranış beklentilerini okul ortamı ile uyumlu hâle getirin.

Geri bildirim verin ve isteyin: Öğretmeninizle karşılıklı olarak gözlemlerinizi paylaşın, ev ve okuldaki davranışları arasında bağ kurun.

Sürece değer verdiğinizi gösterin: Çocuğunuza okulu önemseyişinizi hissettirerek onun da okula olumlu duygular geliştirmesini destekleyin.

Okulda yapılanları destekleyici konuşmalar yapın: Çocuğunuzla okulda yaptığı etkinlikler hakkında ilgiyle konuşun, anlattıklarını dikkatle dinleyin ve onu takdir edin. Bu yaklaşım hem öğrenmesini pekiştirir hem de okul deneyimini olumlu duygularla ilişkilendirmesini sağlar.

Okul Öncesi Eğitimin Amacı ve Önemi

Okul-Aile İş Birliğinin Çocuğunuza Katkıları

Çocuklar sağlıklı bir okul-aile iş birliği kurulduğunda gelişimlerini çok daha güçlü bir şekilde sürdürürler:

Tutarlılık

Ev ve okulda benzer yaklaşım ve beklentiler olması çocuğun güven duygusunu artırır, öğrendiği davranışlar kalıcı hâle gelir.

Farkındalık

Ailelerin çocuk gelişimi konusunda bilinçlenmeleri, çocuğa daha doğru yaklaşımları ve gelişimini bilinçli olarak desteklemelerini sağlar.

Tanıma ve Bireyselleştirme

Aile ile düzenli iletişim, öğretmenin çocuğu daha iyi tanımasını ve ona uygun öğrenme fırsatları sunmasını sağlar.

Erken Destek

Dikkat eksikliği, konuşma gecikmesi gibi gelişimsel farklılıklar erken dönemde fark edilip zamanında desteklenebilir.

Aidiyet

Ailesinin sürece katıldığını gören çocuk, okula karşı olumlu duygular geliştirir ve kendini okul topluluğunun bir parçası olarak görür.

Okul Kültürünün Güçlenmesi

Ailelerin olumlu tutumu, okul kültürünü destekler; öğretmen-aile-çocuk arasında güvene dayalı bir topluluk duygusu oluşur.

Okul Öncesi Eğitimin Amacı ve Önemi

Kıymetli ebeveynler,

Okul ortamında çocuklarımızın tüm gelişim alanlarını destekliyoruz. Bu becerilerin günlük yaşama aktarılabilmesi için evde göstereceğiniz destek çok değerlidir. Çocuğunuzla evde geçirdiğiniz zamanı daha nitelikli hâle getirmek için EBA platformundaki kaynaklardan faydalanabilirsiniz.

EBA'ya giriş yaptıktan sonra:

1. "Kütüphane" bölümüne giriniz,
2. Ardından "Erken Çocukluk Eğitimi" sekmesini seçiniz.

Bu alanda öykü kitapları, çocuk şarkıları, matematik uygulama videoları, doğa ve sanat etkinlik kitapları, dil gelişimini destekleyici gereçler gibi farklı kategorilerde hazırlanmış zengin içeriklere ulaşabilir, çocuğunuzun gelişimini keyifli etkinliklerle destekleyebilirsiniz.

Okul öncesi eğitim, çocuğunuzun geleceğine yapılacak en değerli yatırımdır. Bu yıllar, onun hayata kök saldığı yıllardır. Eğitime verdiğiniz önem ve rehberliğiniz, çocuğunuzun sağlam temeller üzerinde büyümesine katkı sağlar. Unutmayın, okul ile aile aynı hedefe birlikte yürüdüğünde çocuklarımızın mutluluk ve başarısı katlanarak artar.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Bu bültende kullanılan görseller <https://tr.123rf.com/> adresinden telif bedeli ödenerek kullanılmıştır.

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

tegm.meb.gov.tr

@mebtegm

Atatürk Blv. No 98 Milli Eğitim Bakanlığı
Kat 2 Blok A/B ve Kat 5 Blok A Kızılay
Çankaya/ANKARA